Εργασία 1ου τετραμήνου:

Δημόσια κτήρια Ενετικής περιόδου στην Κέρκυρα

2014-2015

Ντρτσα Γιοβάννα

Σκούρτη Έλενα

Τρύφωνα Μπελίνα

Εισαγωγή: Ιστορική αναδρομή

Τα Επτάνησα ήταν θαλάσσιες υπερπόντιες κτήσεις της Ενετικής Δημοκρατίας από τα μέσα του 14ου ως τα τέλη του 18ου αιώνα. Το 1386 το νησί της Κέρκυρας εντάχθηκε εκουσίως στις κτήσεις της Βενετίας. Καθένα από τα νησιά παρέμεινε μέρος του Ενετικού Stato da Màr μέχρι τη διάλυση της διάλυση της Δημοκρατίας της Βενετίας από το Ναπολέοντα Βοναπάρτη ,το 1797.Γενιλά,θεωρείται πως η Ενετική περίοδος στα Επτάνησα ήταν ευχάριστη ,ειδικά σε σχέση με την παράλληλη Τουρκοκρατία στις υπόλοιπες ελληνόφωνες περιοχές.

Στρατώνες Grimani/Πασχαλίγου

Στο νότιο άκρο της Σπιανάδας ,κοντά στην πύλη Ραιμόνδα ,βρισκόταν οι στρατώνες Πασχαλίγου ή Grimani ,από τους μεγαλύτερους στρατώνες της πόλης ,χωρητικότητας χιλίων περίπου στρατιωτών. Οι στρατώνες που βρισκόταν έξω από τα φρούρια ,στην πόλη της Κέρκυρας ,ήταν ο στρατώνας Grimani (για το πεζικό) ,ο στρατώνας Correr (για το πυροβολικό) και στρατώνας της Σπηλιάς. Οι δύο πρώτοι είχαν χωρητικότητα χιλίων πεντακοσίων στρατιωτών.

Όπως περιγράφει ο Grasset Saint-Sauveur ,οι στρατώνες ήταν καλά κτισμένοι και μπορούσαν να περιλάβουν περίπου 600 άτομα τα οποία εξασκούνταν σε μια αυλή που έκλεινε με σιδερένιο κιγκλίδωμα .Πίσω από την κατοικία του γενικού λοχία των βενετικών λόχων ή του στρατάρχη των βενετικών στρατευμάτων , υπάρχουν άλλοι στρατώνες για τα ιταλικά στρατεύματα ,που είχαν χωρητικότητα περίπου 1000 άτομα.

Σύμφωνα με τον Α. Μάρμορα η χρονολογία κατασκευής των στρατώνων Grimani δεν είναι ακριβής ,αλλά υποθέτουμε ότι κτίστηκαν μετά από την οχύρωση του προαστίου.

Πρόκειται για ένα κτίριο τριώροφο με κάτοψη σε σχήμα Γ ,του οποίου το ένα σκέλος 40 μέτρα και το άλλο περίπου

97.Μία επιβλητική διπλή σκάλα εξωτερική οδηγεί στην κύρια είσοδο των στρατώνων ,η οποία βρίσκεται στη βάση του Γ ,στην ανατολική πλευρά τους. Εσωτερικά το κτίριο διατρέχει ένας επιμήκεις διάδρομος στο ισόγειο είναι κεντρικός και έχει από τις 2 πλευρές διατεταγμένους ίσους χώρους ,ενώ στους 2 ορόφους βρίσκεται στην εσωτερική πλευρά εξυπηρετώντας ια σειρά διαμερισμάτων. Το υπόγειο στεγάζεται με σταυροθόλια και οι χώροι του θα χρησίμευαν μάλλον για αποθήκες. Η πρόσοψη έχει απλή γραμμή ,με τη χαρακτηριστική συμμετρία των κτιρίων του 17ου αιώνα. Στο ισόγειο υπάρχει η κεντρική είσοδος με 2 συμμετρικά ορθογωνικά παράθυρα πλαισιωμένα με μεγάλους λίθους σε ριπιδοειδή διάταξη. Οι 2 άλλοι όροφοι ακολουθούν τους άξονες του ισογείου και έχουν ο καθένας από ένα μικρό εξώστη στην ανατολική πλευρά του κτιρίου ,επάνω από την κεντρική είσοδο.

Τα παράθυρά τους είναι απλά και πιο επιμηκή από αυτά του ισογείου ,περιβαλλόμενα από ένα απλό λίθινο πλαίσιο που εξέχει λίγο από τον τοίχο και στρέφεται με ένα γείσο με απλό κυμάτιο.

Λίθινες ταινίες τονίζουν τη στάθμη εξωτερικά καθ'ύψος και αποτελούν ένα ακόμη διακοσμητικό στοιχείο της πρόσοψης. Οι γωνίες του κτιρίου είναι επίσης διαμορφωμένες προσεκτικά με ωραία αρμολογημένους λίθους.

Ο Λέοντας που είναι τοποθετημένος στο στηθαίο της κύριας σκάλας εισόδου του κτιρίου μεταφέρθηκε το 1942 από τη βασιλική πύλη της Κέρκυρας. Σήμερα μετά από την αποκατάστασή σου στεγάζει τμήματα του Ιόνιου Πανεπιστημίου.

Θέατρο Σαν Τζιάκομο

Το θέατρο Σαν Τζιάκομο της Κέρκυρας δεν είναι απλά ο χώρος που για πρώτη φορά παίχτηκε όπερα στην περιοχή των Βαλκανίων και της ανατολικής μεσογείου ,είναι το εργαστήριο που στη συνέχεια καλλιεργήθηκε το λυρικό θέατρο στην Κέρκυρα ,ο ναός που πραγματοποιήθηκε η μουσική μύηση του κερκυραίου ,ο τόπος που οι μελωδίες της δύσης συγκεράστηκαν με αυτές της ανατολής. Είναι το λίκνο του επτανησιακού μουσικού πολιτισμού ,αλλά και ο χώρος που συντελέστηκε η εθνική ευαισθητοποίηση ενός λαού ,αστείρευτη πηγή μέσα από την οποία έρεε πλούτος καλλιτεχνικών εκδηλώσεων ,χωρίς ποτέ να σταματήσει τη λειτουργία του ,ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές της κερκυραϊκής ζωής. Η συμβολή του θεάτρου Σαν Τζιάκομο στο νεότερο ελληνικό πολιτισμό υπήρξε ύψιστης σημασίας.

Το αρχιτεκτονικό κομψοτέχνημα που σήμερα στεγάζεται στο γραφείο του Δημάρχου Κερκυραίων και ορισμένες άλλες υπηρεσίες του δήμου, χτίστηκε τον 17ο αιώνα. Τότε η τάξη των ευγενών αποφάσισε την ίδρυση ενός εντευκτηρίου (στοά) όπου θα μπορούσαν να συγκεντρώνονται τα μέλη της και να ανταλλάσουν απόψεις ,να συζητούν και συγχρόνως να ψυχαγωγούνται ,κατά το πρότυπο της μητρόπολης και άλλων ιταλικών πόλεων της Αναγέννησης. Έτσι κατατίθεται το 1660 πρόταση για

οικοδόμηση στοάς ,η οποία εγκρίνεται αμέσως από τον Γενικό Προβλεπτή θαλάσσης Antonio Damosto, αλλά λόγω έλλειψης πόρων η οικοδόμηση της αρχίζει το 1663 και μετά από μεγάλα διαστήματα διακοπής εργασιών, τελειώνει το 1690 αφού την όλη υπόθεση είχε αναλάβει ένας ειδικός επιμελητής , ο ιππότης Κωνσταντίνος Κοκκίνης. Ο γενικός προβλεπτής της ανατολής Andrea Corner παίρνει την πρωτοβουλία και το 1720 μετατρέπει τη στοά σε θέατρο.

Η στενή σύνδεση της Κέρκυρας με τη Βενετσιάνικη κουλτούρα συντέλεσε ώστε το Σαν Τζιάκομο να λειτουργήσει με ευρωπαϊκές μεθόδους και προδιαγραφές. Από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του η επιλογή του ρεπερτορίου του θεάτρου είχε γνώμονα την προσπάθεια ικανοποίησης των γούστων του κοινού ,την ανάγκη για ψυχαγωγία αλλά και την ανάγκη δημιουργίας χώρου κοινωνικής συναναστροφής και επιβεβαίωσης της κοινωνικής θέσης του κοινού.

Δημόσια Βιβλιοθήκη Παλαιού Φρουρίου

Πρόκειται για μια από τις αρχαιότερες δημόσιες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα της οποίας η αρχή ανάγεται στα μέσα του 17ου αιώνα. Η συλλογή της περιελάμβανε σπάνιες εκδόσεις, χειρόγραφα καθώς επίσης μια συλλογή ορυκτών που είχαν δωρίσει οι αδελφοί Καποδίστρια.

Στη διάρκεια των εχθροπραξιών του 1943 η Βιβλιοθήκη καταστράφηκε από τις βόμβες των γερμανών. Η ολοκληρωτική καταστροφή που υπέστη είχε ως αποτέλεσμα οι θησαυροί που καταγράφονται σε βιβλιογραφίες να μη διασώζονται πλέον.

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη Κέρκυρας στεγάζεται στο νότιο τμήμα του κτιρίου των Αγγλικών Στρατώνων, στο Παλαιό Φρούριο και καλύπτει ωφέλιμο χώρο 1.80. Στον όροφο αναπτύσσεται η σύγχρονη – ως επί το πλείστον – συλλογή της Βιβλιοθήκης. Υπάρχουν τρία αναγνωστήρια.
Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κέρκυρας διαθέτει μια μεγάλη συλλογή από έντυπο ως επί το πλείστον, αλλά και οπτικοακουστικό υλικό. Μεγάλο τμήμα του έντυπου υλικού της αποτελούν παλαιές εκδόσεις, πολλές από τις οποίες παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει σημαντική Συλλογή από Επτανησιακά βιβλία και φυλλάδια, καθώς επίσης αρχέτυπα και παλαίτυπα. Λειτουργεί ως δανειστική, αλλά και ως χώρος ανάγνωσης υλικού που δεν δανείζεται.

Αναγνωστική Εταιρία

Η Αναγνωστική Εταιρία Κέρκυρας, ιδρύθηκε το 1836 - είναι συνεπώς το αρχαιότερο πνευματικό Ίδρυμα της νεότερης Ελλάδος - στο πρότυπο της ομώνυμης εταιρίας της Γενεύης, της οποίας μέλη ήταν ο Καποδίστριας, ο Κάλβος και πολλοί Επτανήσιοι. Οι θεμελιωτές της Εταιρίας ήταν απόφοιτοι γαλλικών πανεπιστημίων εκδιωχθέντες από τη Ιταλία ως καρμπονάροι.

Βασικός σκοπός της Εταιρίας ήταν να προμηθεύεται από τη Δυτική Ευρώπη, κυρίως από τη Γαλλία, Αγγλία και την Ιταλία εφημερίδες, περιοδικά και βιβλία για να φέρει τα μέλη σε επαφή με τη πνευματική, επιστημονική και πολιτική κίνηση της δυτικής Ευρώπης.

Πρώτος πρόεδρος της Εταιρίας εχρημάτισε ο Πέτρος Βράϊλας - Αρμένης, αργότερα επιφανής φιλόσοφος, πολιτικός και διπλωμάτης. Ο Βράιλας - Αρμένης εστάθηκε για πολλά χρόνια το δημιουργικό πνεύμα και η ψυχή της Αναγνωστικής Εταιρίας.

Τον Πέτρο Βράιλα-Αρμένη διαδέχθηκαν κερκυραίοι ξεχωριστοί για την πνευματική, πολιτική και κοινωνική τους δράση, επιφανείς γιατροί, συγγραφείς, πολιτικοί, ιεράρχες.

Τα πρώτα χρόνια της Εταιρίας, η πνευματική και πολιτική κατάρτιση των ιδρυτών συνέπεσε και ταυτίσθηκε με το φιλελεύθερο και απελευθερωτικό κύμα που είχε απλωθεί στη Δυτική Ευρώπη και που ήταν επόμενο να σφραγίσει εξ αρχής τις πολιτικές τοποθετήσεις της Εταιρίας. Έτσι η Εταιρία στάθηκε πρωτοπόρος ή συμπαραστάτης σε

εθνικές και πολιτικές αλλαγές της τότε προστασίας, όπως καθιέρωση της ελευθεροτυπίας και η επιβολή της Ελληνικής ως επίσημης γλώσσας του «Ηνωμένου κράτους των Ιονίων Νήσων» και βρέθηκε στο προσκήνιο του γενικότερου κινήματος που κατέληξε στην Ένωση της Επτανήσου με τον αρχαίο κορμό της Ελλάδος.

Μέλη της Εταιρίας από τα πρώτα χρόνια εκλέγονται επτανήσιοι και ξένοι που ξεχωρίζουν στον κόσμο του πνεύματος, έτσι στα πρώτα 100 χρόνια έγιναν μέλη ο Μητροπολίτης της Ενώσεως Αθανάσιος Πολίτης, ο Άγγελος Κογεβίνας, ο Βιάρος και Αυγουστίνος Καποδίστριας, ο Ανδρέας Κάλβος, ο Διονύσιος Σολωμος, ο Ιάκωβος Πολυλάς, ο Γεράσιμος Μαρκοράς, ο Γεώργιος Θεοτόκης, ο Νικόλαος Τομαζαίος, ο Νικόλαος Μάντζαρος, ο Σπύρος Σαμαράς, ο Λορέντζος Μαβίλης- γραμματεύς της Εταιρίας μέχρι τον ηρωικό θάνατο του στο Δρίσκο, ο Ντίνος Θεοτόκης, ο Άγγελος Γιαλλινάς, ο Μητροπολίτης Κερκύρας και μετέπειτα οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας.

Ανουντσιάτα

Ο ιερός ναός της ευαγγελιστρίας ,Ανουντσιάτας ή Λοντσιάδας χτίστηκε στην Κέρκυρα στο σημείο που βρίσκεται ακόμη και σήμερα το καμπαναριό του ιερού ιστορικού ναού στα τέλη του 14ου αιώνα. Από τον οίκο Capece από τους αρχαιότερους του βασιλείου της Νεαπόλεως καταγόταν και ο καπετάνιος Petrus Capece οποίος αναφέρεται στα έγγραφα στις 8 Νοεμβρίου 1367. Το 1394 κτίζει με ενέργειές του έξω από τον μπόργκο της Κέρκυρας ένα μοναστήρι προς τιμήν του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου προοριζόμενο για το τάγμα των μοναχών του αγίου Αυγουστίνου.

Βιβλιογραφία-Πηγές

http://www.corfuhistory.eu/?p=974

http://www.corfuhistory.eu/?p=1506

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BD%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AF%CE%B1_%CF%83%CF%84%CE%B1_%CE%95%CF%80%CF%84%CE%AC%CE%BD%CE%B7%CF%83%CE%B1

http://publiclibs.ypepth.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=135

http://www.mykerkyra.gr/articles/article14